

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Stedelijke Basisschool te ZWIJNAARDE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	128173
Instelling	Stedelijke Basisschool
Directeur	Brigitte WOLFF
Adres	Hutsepotstraat 77 - 9052 ZWIJNAARDE
Telefoon	09-222.97.77
Fax	09-220.85.61
E-mail	boekenmolen.dir@gent.be
Bestuur van de instelling	Stad Gent - Dep. Onderwijs en Opvoeding
Adres	Keizer Karelstraat 1 - 9000 GENT
Scholengemeenschap	Nexus Gandae
Adres	Neermeerskaai 2 - 9000 GENT
CLB	iCLB Gent
Adres	Jubileumlaan 215 - 9000 GENT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	02-03-2015, 03-03-2015, 05-03-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	05-03-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	01-04-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Barbara LECOQ
Teamleden	Vera POLLIER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en wereldoriëntatie	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	18
4.2 Evaluatiepraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De **Stedelijke Basisschool De Boekenmolen** vormt samen met de vestigingsplaatsen **Het Eiland** en **De Sterre-spits** sedert 2009 één school. Deze vestigingsplaatsen vormen drie afzonderlijke entiteiten en werken los van elkaar. Toch is, door het pedagogisch project van de school, hun samenwerking en gezamenlijke profilering als freinetschool groeiend. De drie vestigingsplaatsen kenmerken zich als een familiale, kleinschalige school. Hun pedagogisch-didactische werking alsook hun schoolorganisatie zijn vrij gelijklopend. In de kleuterafdeling organiseert de school gemengde leeftijdsgroepen en bestaat elke groep uit kleuters van alle leeftijden. De klassen in de lagere afdeling bestaan uit leefgroepen die telkens twee leerjaren bevatten. De Boekenmolen en Het Eiland zijn vestigingsplaatsen in opbouw die hun lagere afdeling jaarlijks uitbreiden met een leerjaar. Hierdoor wijken de leefgroepen voorlopig nog af van de uiteindelijke samenstelling en kunnen er drie leerjaren samenzitten. In vestigingsplaats Het Eiland zullen vanaf volgend schooljaar alle kinderen met een basisschoolleeftijd terecht kunnen. Deze vestigingsplaats zal dan volledig uitgebouwd zijn.

De drie vestigingsplaatsen liggen vrij ver uit elkaar. Hun ligging bepaalt voor een stuk de leerlingeninstream. Zo rekruteert **De Boekenmolen** vooral leerlingen uit de buurt. In deze kleinschalige vestigingsplaats in het dorp zet het ervaren schoolteam sterk in op de integratie in de buurt en haalt het de buurt in de school. **De Sterre-spits** ligt dicht bij het station aan de rand van Gent. De leerlingenpopulatie en het ervaren schoolteam zijn de afgelopen jaren nauwelijks van samenstelling gewijzigd. **Het Eiland** in de rustige wijk Malem is omgeven door Leie-armen waardoor het letterlijk een eiland vormt. Deze vestigingsplaats ligt in het midden van een sociale woonwijk en rekruteert haar leerlingen uit de buurt. Vanwege de socio-economische status van haar leerlingen, ontvangt deze vestigingsplaats extra lestijden.

Op basis van het vooronderzoek van 23 februari 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde en wereldoriëntatie de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in **de kleuterafdeling** de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid **voldoen**. Het schoolteam streeft bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen van **wiskundige initiatie en wereldoriëntatie** na. De kleuteronderwijzers hebben grote aandacht voor onderzoekend leren tijdens activiteiten met een accent op wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. Het onderwijsaanbod dat ze bewaken aan de hand van een digitaal registratiesysteem en een koepeleigen doelenboek is evenwichtig en volledig. Vanuit de leefwereld van het kind creëren ze boeiende leermomenten waarin de kleuters veel kansen krijgen tot handelen en manipuleren met materialen, hoeveelheden en meten. Het realistisch rekenonderwijs zorgt ervoor dat kleuters tellen in functionele situaties en dat het getalbegrip en het symboolbewustzijn kan groeien. Voor beide leergebieden bieden de kleuteronderwijzers een ruim aanbod aan ontwikkelingsmaterialen in de diverse hoeken. De sterke ondersteuning van het proces van de zelfsturing aan de hand van uit te voeren onderzoekjes, stappenplannen, taakborden en planningsboeken stimuleert de exploratiedrang en het initiatief van het jonge kind. Vanuit allerlei rondes en freinettechnieken exploreren, experimenteren en onderzoeken de kleuters ervaringsgericht de wereld rondom hen en veraf. De kleuteronderwijzers zetten in op methodieken en activerende werkvormen die leren samenwerken en samenwerkend leren aanmoedigen. Tijdens deze activiteiten observeren ze gericht de kleuters. Deze brede gegevensverzameling vatten ze samen in het kindvolgsysteem dat eveneens het rapport vormt. Op deze wijze krijgen de ouders inzage in de evaluatiegegevens van hun kleuter.

In de **lagere afdeling** wijst het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden **wiskunde en wereldoriëntatie** aan de verwachtingen van de overheid **voldoen**. Meerdere outputgegevens geven aan dat de leerlingen de eindtermen bereiken. Voor wiskunde plannen de onderwijzers op basis van een onderwijsleerpakket en/of een leerlijn per leeftijdsgroep een doelgericht onderwijsaanbod. Ze werken vanuit de uitgangspunten voor goed wiskundeonderwijs. De leerlingen zijn in staat om de geleerde begrippen, inzichten en procedures met betrekking tot getallen, meten en meetkunde efficiënt te hanteren in betekenisvolle toepassingsituaties. De zeer sterke samenhang met andere leergebieden en levensechte contexten zijn hier niet vreemd aan. De onderwijzers volgen de leerlingen goed op. Naast de permanente evaluatie en verbetering van leerlingenwerk analyseren ze de toetsen om gepaste leerbegeleiding te voorzien waarin ze het aanbod differentiëren en indien nodig remediëren.

Voor **wereldoriëntatie** plannen de onderwijzers eveneens een evenwichtig en doelgericht onderwijsaanbod volgens de visie van het leerplan. Ze maken gebruik van aanknopings- en exploratiemogelijkheden in de directe en verre leefomgeving van de leerlingen en spelen systematisch in op de actualiteit. Het accent binnen hun wereldoriënterend onderwijs ligt op leerlingeninitiatief en ondernemerschap. De leergebiedoverschrijdende eindtermen integreren de onderwijzers binnen de projectwerking, de werkstukken en onderzoeken uitvoeren. De invulling en de chronologische uitwerking van de ruimte- en tijdsaders is in meerdere klassen minder gegarandeerd. Leerinhouden vastleggen is daarenboven sterk leerkrachtafhankelijk. Meerdere onderwijzers zijn wel vertrouwd met alternatieve evaluatievormen maar het team van de lagere afdeling heeft nog geen éénduidige afspraken over de inhoud en de wijze waarop ze kennis, vaardigheden en attitudes voor wereldoriëntatie in kaart brengt.

Het onderzoek naar de **kwaliteit en de kwaliteitsbewaking** van de processen in de focus maakt duidelijk dat de school de kwaliteit van haar **deskundigheidsbevordering** bewaakt. Het schoolteam benut maximaal de interne expertise om te leren van elkaar. De wekelijkse teamvergaderingen, deelname aan de collegagroepen en diverse externe vormingen dragen daartoe bij. Dit zorgt ervoor dat heel wat vernieuwingen structureel verankerd zijn in de klaspraktijk.

Het schoolteam beschikt over een visietekst op breed evalueren dat zowel de kleuteronderwijzers als de onderwijzers vertalen in het respectievelijke kind- en leerlingvolgsysteem. De informatie over de evolutie van elk kind zit hierin verwerkt maar is vrij versnipperd en brengt weinig de evolutie van de verschillende competenties over de leerjaren heen in kaart. Het team van de lagere afdeling beschikt niet over afspraken en criteria voor een doelgerichte **evaluatiepraktijk**.

Het **algemeen beleid** is sterk. De ervaren directeur deelt haar leiderschap met twee deeltijdse beleidsondersteuners die tevens aangesteld zijn als vestigingsplaatsverantwoordelijken. Samen bewaken ze de koers en zetten ze beleidslijnen uit. Het schoolteam waardeert de coachende begeleidingsstijl van de directeur. De leerkrachten krijgen een grote autonomie en vertrouwen vanuit het beleid zodat ze hun competenties verder kunnen ontwikkelen. De positieve samenwerking en goed functionerende overlegstructuren bevorderen de ontwikkeling van een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat. Ondanks de verschillende contexten van elke vestigingsplaats valt de grote gelijkgerichtheid in denken en handelen vanuit de freinetpedagogiek op. De interne en integrale kwaliteitszorg is expliciet aanwezig. Het schoolteam heeft systematisch oog voor de leerprestaties maar ook voor het welbevinden van alle participanten dat het regelmatig bevraagt.

De situatie op het vlak van **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne voldoet**. De degelijke organisatie van het welzijnsbeleid spoort tijdig risico's en knelpunten op. Uit het plaatsbezoek blijken nog een paar verbeterpunten. Het schoolbestuur investeert in de renovatie en de verbetering van haar infrastructuur.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de **overige erkenningsvoorwaarden** toont aan dat het schoolteam de **onderzochte reglementering respecteert** met uitzondering van een verplichte bepaling betreffend de evaluatiegegevens van de leerling.

De onderwijsinspectie formuleert **een gunstig advies** voor de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**' in de **kleuter- en de lagere afdeling** en de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**' en voor de '**overige erkenningsvoorwaarden**'.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers bieden een gradueel en evenwichtig onderwijsaanbod aan. De kleuters krijgen ruime kansen tot handelen en manipuleren met hoeveelheden. Linken naar hun leefwereld en het onderzoekend leren zijn hier niet vreemd aan. Het ruime aanbod aan uitdagende ontwikkelingsmaterialen in de verschillende speel- en werkhoeven stimuleren de ontluikende gecijferdheid.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers creëren ervaringsgerichte situaties die de kleuters aanzetten tot ontdekken, ervaren en al spelend de omgeving en hun leefwereld onderzoeken. Ze ondersteunen hierbij het proces van zelfsturing in betekenisvolle activiteiten met aandacht voor kleuterinitiatief.

3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen van wiskundige initiatie en wereldoriëntatie voldoende na. Ze hanteren een koepeligen instrument gerelateerd aan de leerplandoelen als referentiekader. Vanuit de freinetpedagogiek zijn de uitgangspunten van beide leerplannen richtinggevend voor de klaspraktijk.

Alle kleuteronderwijzers plannen en bewaken hun aanbod aan de hand van een digitaal planningsinstrument. Naast deze digitale bewaking hanteren verschillende kleuteronderwijzers het netgebonden doelenboek voor het bewaken van een gradueel onderwijsaanbod voor de verschillende leeftijdsgroepen. Indien nodig sturen ze het aanbod bij. Voor terugkerende (cluster)activiteiten zoals onder meer het onthaal, de gewoontevorming en de rondes zijn er geen schoolafspraken voor een graduele opbouw en doelgerichte selectie van focusdoelen.

Sommige kleuteronderwijzers voorzien intentioneel een gedifferentieerd aanbod voor de gemengde leeftijdsgroepen in hun planningsdocumenten. Hiervoor formuleren ze heldere en operationele doelen die verwijzen naar leerinhouden en concreet leerlingengedrag.

De kleuteronderwijzers voorzien een geïntegreerd en evenwichtig aanbod voor wiskundige initiatie. Naast het functioneel tellen, de aandacht voor symboolbewustzijn en wiskundige begrippen bieden ze ervaringskansen met allerlei vormen van meten, ordenen, vergelijken en construeren van dingen. De kleuters krijgen veelvuldig kansen om hun wiskundige denkontwikkeling te ontplooien binnen een doordachte klasinrichting met in sommige klassen sterk uitgebouwde hoeken. Sommige kleuteronderwijzers verrijken de thematisch ingeklede speelleerplekken zoals onder meer een functionele winkelhoek met wiskundige elementen.

Leerkrachtafhankelijk zijn er vormen van didactische vervroeging en werkblaadjes die minder afgestemd zijn op de ontwikkeling van de kleuters.

Voor wereldoriëntatie is het principe van onderzoek uitvoeren in alle klassen ingeburgerd. Bij de uitwerking van allerlei projecten en activiteiten krijgen de kleuters veel inspraak. Het werkelijkheidsgericht onderwijs met aandacht voor de leef- en belevingswereld van de kleuters is in alle klassen duidelijk. De kleuteronderwijzers nodigen hiervoor experts uit, organiseren een aanbod aan waarnemingen en verkennen de mogelijkheden van de plaatselijke en ruimere omgeving. Dit bevordert de levendigheid van het onderwijs.

De horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden en domeinen alsook de graduele opbouw en samenhang voor onder meer kalenders, taken- en keuzeborden, puzzels zijn afgestemd op de ontwikkeling van de kleuters.

Het kleuterteam streeft een brede en harmonische vorming na. De kleuteronderwijzers werken aan het welbevinden, het positief zelfbeeld en de betrokkenheid van de kleuters. Hiervoor creëren ze een uitdagende en gestructureerde speel- en leeromgeving waarbij kleuters zelfstandigheid verwerven en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld. Stappenplannen, een woordweb, visuele beelden en pictogrammen, taak- en keuzeborden stimuleren de ontwikkeling van de zelfsturing en het kleuterinitiatief.

In alle klassen krijgen de kleuters mogelijkheden om actief en interactief te leren. De kleuteronderwijzers zetten in op methodieken en werkvormen die het leren samenwerken en het samenwerkend leren aanmoedigen. Ze organiseren betekenisvolle activiteiten en nodigen kleuters uit om onderzoeken uit te voeren waarbij ze exploreren en experimenteren met allerlei materialen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

Het kleuterteam wendt de onderwijstijd functioneel aan. Actieve lesmomenten, wekerende activiteiten gericht op gezonde en hygiënische gewoontevorming en rustmomenten sluiten op elkaar aan.

In de klassen zijn de hoeken structureel herkenbaar en goed uitgebouwd. Afspraken over onder meer de hoekaanduiding en het leerlingenaantal, zijn zichtbaar. Afhankelijk van de klasgrootte is er al dan niet voldoende bewegingsruimte voor de jongste kleuters. Sommige klassen ogen minder gestructureerd en overvol.

De ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl van de kleuteronderwijzers met respect voor het individuele kind creëert een veilig en geborgen klasklimaat.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Binnen de gehele kleuterafdeling weerspiegelt het klasbeeld een functionele opbouw van het tijdsbesef. Een gevarieerd aanbod aan diverse meetmaterialen, opvoedende spelen, constructiematerialen, ontdekdozen en -tafels, een uitgebreid en gradueel puzzelaanbod stimuleren de wiskundige en wereldoriënterende ontwikkeling van de kleuters.

De school beschikt over een rijk aanbod ontwikkelingsmateriaal die de reken- en onderzoeksvaardigheden van de kleuters bevorderen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers richten hun observaties op de totale persoonlijkheid van de kleuter. In twee vestigingsplaatsen sturen diagnostische observatielijsten per leeftijd de observaties. De invulling hiervan gebeurt sterk leerkrachtafhankelijk. Zowel de wiskundige ontwikkeling als enkele deelvaardigheden brengen de kleuteronderwijzers in kaart. Voor wiskundige initiatie neemt het kleuterteam een genormeerde test af bij de oudste kleuters. Deze analyseren ze grondig om het onderwijsaanbod en de leerbegeleiding bij te sturen.

Alle evaluatie- en observatiegegevens synthetiseren de kleuteronderwijzers in een kindvolgsysteem voor de verschillende leergebieden. Dit vormt eveneens het rapport. Met uitzondering van Het Eiland is dit rapport niet gradueel voor de tweede en derde kleuterklas. De kleuteronderwijzers bespreken dit rapport semestrieel op een oudercontact. Deze open en duidelijke communicatie geeft de ouders inzage in de evaluatiegegevens van hun kleuter.

Reflecteren met de kleuters op het onderwijsaanbod maar nog meer op de processen maakt integraal deel uit van de evaluatiepraktijk.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De beeldvorming is breed. Vanuit het systeem van de classe unique waarin kleuters van de verschillende leeftijden hun kleuterloopbaan bij dezelfde kleuteronderwijzer doorlopen, krijgen de groepsleerkrachten een zicht op de ontwikkeling van elke kleuter. De verschillende observaties, screeningsdocumenten en het kindvolgsysteem worden op een klassenraad besproken. De brede gegevensverzameling en de analyse ervan detecteert tijdig risicokleuters.

Alle kleuteronderwijzers voorzien klasinterne differentiatie. Hiervoor benutten ze de heterogeniteit van elke groep. Ze zetten coöperatieve werkvormen in, differentiëren naar tempo, instructie en materialen om het leerproces vlot te laten verlopen. De differentiatie gebeurt doelgericht. De oudere kleuters krijgen tijdens het takenbord gedifferentieerde opdrachten op maat van elke kleuter. Ook kleuters die cognitief sterk staan, krijgen hierbij een aangepaste leerbegeleiding.

Het kleuterteam organiseert de zorg structureel. Hierbij begeleiden de groepsleerkrachten en de zorgleerkracht leeftijdsgebonden deelgroepen. De kleuters krijgen tijdens deze activiteiten een aangepast onderwijsaanbod gericht op deelvaardigheden en begripsvorming. Daarnaast organiseert de zorgleerkracht, al dan niet vraaggestuurd, additionele hulp. Deze hulpverlenende activiteiten hebben vooral een repetitief of remediërend karakter.

Het team zet sterk in op de ouderbetrokkenheid wanneer ze begeleidings- en ondersteuningsinitiatieven voor kleuters opzet.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen van wiskunde. De onderwijzers voorzien een gradueel onderwijsaanbod vanuit de uitgangspunten voor goed wiskundeonderwijs. Ze bewaken sterk de horizontale samenhang en de levensechte contexten. De onderwijzers evalueren en analyseren systematisch de prestaties en de vorderingen van de leerlingen voor de verschillende domeinen van wiskunde. Deze evaluatiepraktijk vormt de basis voor een adequate leerbegeleiding en differentiatie op maat van de leerling.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De lagere afdeling bereikt de eindtermen van wiskunde in voldoende mate. Uit de beschikbare resultaten van methodegebonden toetsen en externe testen blijkt dat de leerlingen wiskunde in voldoende mate beheersen en de aangeleerde vaardigheden kunnen toepassen.

In De Sterre-spits en Het Eiland gebruikt het team een uniform onderwijsleerpakket om het aanbod van wiskunde gradueel vorm te geven. In De Sterre-spits vormt het onderwijsleerpakket, dat het team toepast zoals het is bedoeld, hun referentiekader.

Zowel in Het Eiland als in De Boekenmolen vormt het leerplan het referentiekader om het onderwijsaanbod te plannen. Elke onderwijzer van deze vestigingsplaatsen beschikt over een leerlijn met leerplandoelen voor de verschillende domeinen. Ze hanteren deze leerlijnen als bewakingsinstrument van de aangeboden leerplandoelen.

De planningsdocumenten zijn minder doelgericht. Op schoolniveau zijn er geen afspraken voor het uitschrijven van een zinvolle dagplanning. Sommige onderwijzers vermelden concrete operationele doelen. Het onderwijsleerpakket of de leerlijnen vormen het richtinggevend referentiekader voor de planning en de realisatie van het onderwijsaanbod.

De onderwijzers zijn vertrouwd met de uitgangspunten van goed wiskundeonderwijs en de didactische bouwstenen van het leerplan. Dit zorgt ervoor dat ze sterk inzetten op een (inter)actief en stapsgewijs leerproces. Vanuit reële problemen en functionele contexten leren de leerlingen nadenken over wiskundige problemen. Ze zijn in staat om de geleerde begrippen, inzichten, vaardigheden en procedures met betrekking tot getallen, meten en meetkunde efficiënt te hanteren in betekenisvolle toepassingssituaties. Het wiskundeonderwijs kenmerkt zich vanuit een sterke horizontale samenhang met andere leergebieden en de aandacht om leergebiedoverschrijdende eindtermen te integreren.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De onderwijzers zetten activerende, interactieve en betrokkenheidsverhogende werk- en groepeeringsvormen in. Verlengde instructie is een ingeburgerde praktijk. De meeste klasleerkrachten zetten de flexibele klasorganisatie efficiënt in. Deze functionele schoolorganisatie vergroot de onderwijstijd. Verschillende ingrepen in de onderwijsorganisatie en in het curriculum van wiskunde voor verschillende leerlingengroepen faciliteren het leerproces. Het team is er zich van bewust dat ze bij de oprichting van nieuwe leerlingengroepen de continuïteit en de volledigheid van het onderwijsaanbod dient te bewaken.

Materieel beheer**Uitrusting***Leermiddelen*

De school beschikt over voldoende klassikale en individuele leermiddelen. In De Sterre-spits vormt de visuele schoolinventaris een functioneel instrument om het klasaanbod te verrijken. De referentiematen voor meten, het digitale bord en levensechte materialen en contexten dienen als uitgangspunt of als middel voor een herkenbaar en visueel ondersteund wiskundeonderwijs. Enkele didactische wandplaten zijn te klein en niet op het niveau van de leerlingen waardoor ze weinig functioneel zijn.

De onderwijzers wenden de beschikbare digitale voorzieningen aan in functie van hun wiskundelessen of onderzoeksactiviteiten. Leerlingen kunnen via softwareprogramma's wiskundige leerinhouden inoefenen of het nodige onderzoekwerk verrichten.

Evaluatie**Evaluatiepraktijk***Evenwichtig en representatief**Leerlingvolgsysteem**Gericht op bijsturing*

De onderwijzers volgen de leerlingen van nabij. Naast de permanente evaluatie, de klasobservaties en de verbetering van leerlingenwerk, nemen de meeste onderwijzers signaliseringstoetsen uit het onderwijsleerpakket af. Ze analyseren de toetsen grondig met het oog op een individuele bijsturing of ondersteuning, her-instructie of aanpassingen in het onderwijsaanbod en het eigen didactisch handelen.

Het digitale leerlingvolgsysteem registreert alle gesprekken, observaties, klassenraden, zorgteams, (hulp)interventies en rapporten van de leerlingen. De klasleerkrachten geven hierin aan in welke mate de leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken voor de verschillende domeinen. Het geheel biedt niet onmiddellijk een duidelijk overzicht van de wiskundige ontwikkeling van de leerlingen over de leerjaren heen.

Begeleiding**Leerbegeleiding***Beeldvorming**Zorg*

De school organiseert twee keer per schooljaar een klassenraad waarin ze de individuele vorderingen bespreekt. De beeldvorming is breed en gericht op zowel de technisch-cognitieve rekenvaardigheden als het probleemoplossend denken.

De school neemt organisatorische maatregelen om sommige klassen te ontdebellen in niveaugroepen volgens leeftijd of vorderingsniveau. De leerlingen krijgen een aanbod op beheersingsniveau.

De onderwijzers differentiëren op instructieniveau en ondersteuningsniveau met materialen, inhouden en indien nodig door aangepaste leertrajecten. Ze benutten hiervoor de heterogeniteit van hun groepen en voorzien werkvormen die de eerstelijnszorg faciliteren. De observaties en analyseresultaten van de toetsen vormen veelal de basis voor deze klasinterne zorginterventies. Voor meerdere leerlingen zijn Sticordi-maatregelen (Sticordi staat voor stimuleren, compenseren, remediëren, differentiëren en dispensereren) van toepassing. Leerlingen met een leervoorsprong krijgen uitbreidingsoefeningen en verdiepingsmateriaal.

Kwaliteitszorg

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan externe toetsen van de onderwijskoepel. De klasleerkracht analyseert deze toetsen en geeft feedback op een teamvergadering. Dit resulteerde in een bijsturing voor meten, zo optimaliseert het team de kwaliteit van het leergebied wiskunde.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen van wereldoriëntatie. De visie van het leerplan voor wereldoriënterend onderwijs is zichtbaar in de klaspraktijk. De onderwijzers benutten de directe leeromgeving als belangrijk uitgangspunt voor hun onderwijsaanbod. Ze hebben hierbij ruime aandacht voor het aanscherpen van de onderzoeksvaardigheden en het actief leren van de leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De visie en de uitgangspunten van het leerplan zijn richtinggevend voor het onderwijsaanbod. Voor de planning van hun activiteiten, allerlei rondes, onderzoeken en projecten gebruiken de onderwijzers het doelenboek opgesteld door de onderwijskoepel als referentiekader.

Door middel van een digitaal plannings- en bewakingsinstrument plannen en bewaken de onderwijzers hun aanbod per domein. Sommigen vullen dit aan met een papieren registratie. Deze inventaris helpt hen om eventuele leemtes bij te sturen. De onderwijzers registreren de uitgewerkte projecten en onderzoeken per leerling in het leerlingvolgsysteem zo willen ze overlap en hiaten voorkomen. Het team maakt geen afspraken of leerlijnen om een vlotte doorstroming van de ene naar de andere leefgroep te garanderen.

Net zoals in de kleuterafdeling maken de onderwijzers gebruik van clusteractiviteiten met aanduiding van leerplandoelen. Een evenwichtige selectie van specifieke focusdoelen in de dagplanning is nog geen verworvenheid.

De klasleerkrachten hebben zicht op een evenwichtig en volledig aanbod voor hun leefgroep aan de hand van hun inventarisatie. De leerinhouden sluiten sterk aan bij de leefwereld en directe leefomgeving van de leerlingen. Vanuit de freinetwerking ontplooiën de onderwijzers waardevolle activiteiten met aandacht voor leerlingeninitiatief in functionele en werkelijkheidsgerichte contexten.

De principes van 'onderzoek uitvoeren' behoren tot de basisprincipes die het team door freinettechnieken aan bod laat komen. De leerlingen krijgen ruime kansen om te ontdekken, te ervaren en te exploreren met allerlei materialen en bronnen in verschillende projecten of 'onderzoekjes'. De sterke nadruk op zelf waarnemen en experimenteren, vragen stellen en op zoek gaan naar antwoorden, scherpen hun onderzoeksvaardigheden aan.

De ruimte- en tijdsaders zijn leerkrachtafhankelijk ingevuld. In een aantal leefgroepen is de chronologische uitwerking van deze kaders vrij beperkt. De graduele opbouw van deze domeinen is minder gegarandeerd. De onderwijzers besteden gerichte aandacht aan de actualiteit. Sommigen linken intentioneel de actualiteitsgegevens aan de tijd- en ruimteaders.

Bij de uitwerking van de projecten en allerlei milieu-, gezondheids- en verkeerseducaties streven de onderwijzers een werkelijkheidsgericht aanbod na door onder meer natuurwandelingen, experts in de klas of (meerdaagse) extra-murosactiviteiten. Deze geïntegreerde aanpak stimuleert de horizontale samenhang met andere leergebieden.

Coöperatieve en activerende werkvormen stimuleren het actief leren. De geïntegreerde aandacht voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen richt zich voor 'sociale vaardigheden' en 'leren leren' onder meer op aanpakgedrag, informatie verwerven en verwerken alsook op samenwerken. 'Informatie- en Communicatie Technologie' (ICT) zetten de onderwijzers functioneel in voor onderzoekstechnieken, presentatieopdrachten en werkstukken.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over de noodzakelijke leermiddelen om de eindtermen te realiseren. In de meeste klassen betekent de integratie van ICT een echte meerwaarde. Het digitale schoolbord - waar het aanwezig is - en de klascomputers ondersteunen het onderwijsleerproces. De (klas)dagboeken, de leefboeken en sommige klasblogs illustreren de uitwisselings- en verwerkingsmogelijkheden.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Gericht op bijsturing

De aandacht voor het vastzetten van essentiële leerstof is sterk leerkrachtafhankelijk. Het team heeft geen afspraken over de inhoud, de graduele opbouw en de wijze waarop ze kennis, vaardigheden en attitudes in kaart brengt.

De meeste onderwijzers zijn vertrouwd met alternatieve evaluatievormen maar hanteren geen duidelijke criteria voor het evalueren van minder meetbare doelen.

In een enkele leefgroep ontwikkelde de onderwijzer een zelfevaluatie met duidelijke criteria voor de proces- en productgericht evaluatie conform de rapporteringspraktijk.

Reflecteren en terugkoppelen op het einde van een activiteit, op het dagverloop, op onderzoeken en werkstukken maakt deel uit van de evaluatiepraktijk en borgt de vastzetting van leerinhoud en vaardigheden. Hierbij wordt echter nog weinig uitgegaan van vooropgestelde focusdoelen.

De leerlingen nemen deel aan de netgebonden externe toets. De analyse van deze leerprestaties wijst uit dat de leerlingen de leerplandoelen bereiken.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

Het leerlingendossier bevat gegevens over de projecten, de onderzoeken en de vorderingen van de leerlingen voor wereldoriëntatie uit het rapport. In het leerlingvolgsysteem is er aandacht voor de competenties van de leerlingen voor wereldoriëntatie maar worden de kennis en het effectieve kunnen minder concreet weergegeven. De verschillende fasen van een project of werkstuk brengt het team door middel van het rapport in kaart.

De onderwijzers spelen in op de eigen interesses van de leerlingen. Hierdoor differentiëren ze in het aanbod maar ook in de begeleiding. Leerlingafhankelijk voorziet de klasleerkracht een sturende of ondersteunende begeleiding.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De werkwijze van de instelling toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die voldoende uitgeschreven zijn en vallen onder het beheer van de stedelijke overheid. De diensten beschikken over een voldoende budget om de tekorten en inbreuken weg te werken.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten en van de preventieadviseur van de stad Gent zijn enkele tekorten opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting grotendeels opgelost. Momenteel zijn enkele grote investeringen aan de gang. Zo worden in De Boekenmolen de daken gerenoveerd. Er is ook een tijdelijke locatie die vanaf volgend schooljaar niet meer door de school gebruikt zal worden. In Het Eiland is er de renovatie van de stookplaats. De stad kocht in de buurt een schoolgebouw dat na grondige renovatie vermoedelijk in september 2018 in dienst genomen wordt waardoor de capaciteit aanzienlijk uitgebreid zal worden.

Tijdens het bezoek door de onderwijsinspectie ter plaatse valt op dat de speelplaats in de Sterre-spits – vroegere eigendom dienst wegen - zeer oneffen is wat zeker een gevaar voor valpartijen betekent. De school tracht via projecten subsidies te verkrijgen om deze zone aantrekkelijker, groene en actiever te maken. Een bijkomende financiële inbreng van het schoolbestuur zal daarbij wellicht nodig zijn. De klassen, gangen en de schooldomeinen zijn net en onderhouden. Het is aan het personeel om de beschikbare ruimtes adequaat in te richten en overvolle klassen te vermijden.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school en de blijvende opvolging van de renovaties door het schoolbestuur.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	neen
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De school heeft een impliciete visie op wat professionaliseren voor de diverse teamleden betekent. Het jaaractieplan met prioritaire doelen en acties voor elke vestigingsplaats brengt de specifieke behoeften in kaart. Hierin krijgen de wekelijkse teamvergaderingen en diverse freinetvormingen waaronder de collegagroepen een centrale plaats. De teamleden kiezen de nascholingen prioritair in het kader van dit actieplan of hun eigen noden. Het nascholingsplan bevat een opsomming van individuele en teamgerichte nascholingen.

Ondersteuning De school voorziet structureel heel wat ondersteuning om de deskundigheid van elk teamlid op peil te houden. Dit gebeurt onder meer door de vele overlegmogelijkheden, de wekelijkse teamvergaderingen, de collegagroepen en de freinettweedaagse. Indien nodig doet de school een beroep op zowel externe experts of begeleidingsdiensten om vernieuwingen te implementeren.

Het schoolteam benut binnen zijn eigen vestigingsplaatsen maximaal de interne expertise om de deskundigheid van teamleden te verhogen. Hiervoor voorziet de school kansen tot co-teaching met de parallelleerkrachten, klas- en niveauoverschrijdende activiteiten maar vooral de collegiale consultatie en intervisie op de verschillende overlegmomenten. Indien relevant gebeurt de multiplicatie van een individueel gevolgde nascholing op een teamvergadering.

De inventaris van de orthotheek van Het Eiland met een visuele voorstelling van het aanwezige materiaal is een voorbeeld van goede praktijk zodat de teamleden gericht hun kennis kunnen verdiepen en verbreden.

Doeltreffendheid De school brengt de effecten van haar nascholingsplan niet expliciet in kaart. De directeur houdt de vinger aan de pols door de verschillende occasionele klasbezoeken waarbij ze peilt naar veranderingen en de vernieuwingen prijst als stimulans voor competentieontwikkeling. Het kritische schoolteam beschikt over een groot zelfreflectief vermogen en evalueert met behulp van de beleidsondersteuners of de directeur het jaaractieplan.

Ontwikkeling De prioriteiten uit het verleden zijn planmatig en doelgericht ingevoerd. Heel wat vernieuwingen zijn structureel verankerd in de klaspraktijk. De Boekenmolen en Het Eiland zijn scholen in ontwikkeling waarbij heel veel energie naar praktisch-organisatorisch aspecten gaat. De teamleden getuigen van een bereidheid om te veranderen. De aanstelling van beleidsondersteuner speelt in op deze ontwikkelingsdynamiek. Hoewel de gymleerkrachten ruime kansen krijgen om zich extern bij te scholen, missen ze de collegagroepen voor hun vakgerichte ontwikkeling.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft een schooleigen uitgeschreven visie op kwaliteitsvol evalueren vanuit haar freinetpedagogiek. Deze visie stelt een brede, permanente, proces- en productgerichte evaluatie voorop. Ze vertrekt van het positief zelfbeeld van elk kind en wil de totale ontwikkeling van de kinderen opvolgen en bijsturen waar nodig.

In de praktijk is deze visie niet optimaal geoperationaliseerd.

De klasleerkrachten nemen vooral voor wiskunde en taal toetsen af die ze omzetten op een ordinale schaal in het rapport. De evaluatie van vaardigheden en attitudes gebeurt leerkrachtafhankelijk. Hiervoor zijn er weinig duidelijke en betrouwbare richtlijnen en criteria.

Ondersteuning De kleuteronderwijzers observeren doelgericht en breed de ontwikkeling van de kleuters. Hiervoor stelden ze screeningslijsten op die zowel de cognitieve, de motorische, de socio-emotionele, de muzische en de taalontwikkeling alsook enkele deelvaardigheden in kaart brengt. Slechts in één vestigingsplaats is deze lijst gedifferentieerd volgens leeftijd. Vanuit hun visie van ouderbetrokkenheid en - participatie vormen deze lijsten eveneens het rapport die ze in een open communicatie met de ouders bespreken.

In de lagere afdeling evalueren de onderwijzers de vorderingen van de leerlingen op diverse wijze. Voor de meer cognitieve vakken gebruiken ze toetsen uit de gebruikte onderwijsleerpakketten maar zetten hier zelden een puntenscore op. De permanente evaluatie vanuit de degelijke opvolging van het leerlingenwerk en de praatrondes waarin ze reflecteren op het proces geven de leerlingen gerichte feedback om het leerproces te sturen. Sommige onderwijzers benutten alternatieve vormen van evaluatie zoals zelf- en peerevaluatie maar toonmomenten en werkstukken zijn in alle klassen ingeburgerd. Hierbij hebben ze naast het product systematisch oog voor het proces. De gerichtheid op de vooropgestelde onderwijsdoelen met duidelijke criteria is wisselend wat de validiteit en de doelgericht van de evaluatie belemmert.

In deze school vormt het individueel dossier de basis om kinderen te volgen. Het zorgteam ondersteunt de groeps- en klasleerkrachten om alle resultaten, bevindingen en diverse zorgmomenten in het digitale kind- en leerlingvolgsysteem te registreren. De gymleerkrachten zijn mee verantwoordelijk voor de evaluatie en de opvolging van de motorische ontwikkeling van de kinderen. Zij registreren de motorische ontwikkelingen vanuit observaties en gerichte evaluaties aan de hand van vooropgestelde criteria.

- Doeltreffendheid** Alle onderwijzers maken voor de meer cognitieve leergebieden zoals wiskunde en sommige aspecten van Nederlands foutenanalyses of - frequentielijsten om hun aanbod bij te sturen en gerichte leerbegeleiding te voorzien.
De analyse van de resultaten van de deelname aan externe proeven stuurde de onderwijspraktijk voor meten bij. De evaluatiewijze en de vraagstelling bij de externe proeven geven de klasleerkracht nieuwe inzichten voor de toetsopmaak en accenten binnen de eigen evaluatiepraktijk.
De informatie over de ontwikkelingen van elk kind zit gebundeld in het digitale kind- of leerlingvolgsysteem. Deze informatie zit vrij versnipperd en brengt de evolutie over de leerjaren heen van een aantal competenties minder in kaart.
- Ontwikkeling** De directeur volgde reeds een vorming rond 'breed evalueren'. Samen met een externe expert wil ze het werken met portfolio's introduceren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De ervaren directeur deelt haar leiderschap met twee deeltijdse beleidsondersteuners die tevens aangesteld zijn als vestigingsplaatsverantwoordelijken. Het schoolteam waardeert haar coachende en stimulerende leiderschapsstijl. Haar beleid is gericht op verantwoordelijkheid, autonomie en begeleiding indien nodig. Door frequente klasbezoeken, veel informele gesprekken maar vooral door de wekelijkse teamvergaderingen op elke vestigingsplaats bewaakt ze de koers. De open communicatie, de kleinschaligheid van elke vestigingsplaats maar vooral de positieve bevestiging en het grote respect vanuit het beleid stimuleren de intrinsieke motivatie van de leerkrachten. Deze positieve samenwerking bevordert de ontwikkeling van een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat.
- Visieontwikkeling** In de visie van de school staat het kind en zijn context centraal. De drie vestigingsplaatsen vormen eigen entiteiten waarbij het pedagogisch project en de uitgesproken freinetwerking bindend werkt. Vanuit deze sterke profilering wil het team vooral het welbevinden van elk kind nastreven. Hiervoor vertrekt het vanuit de sterktes en talenten van éénieder, creëren ze kansen tot zelfinitiatief en ondernemerschap en benut het de freinettechnieken om het natuurlijk leren te bevorderen.
De bereikbaarheid, het grote engagement en de aanspreekbaarheid van het team is opvallend.
- Besluitvorming** De diverse teamleden krijgen ruime inspraak en bepalen mee het agenda van de wekelijkse teamvergaderingen. Deze verlopen volgens de teamleden vrij efficiënt. Praktisch-organisatorische aspecten spelen in de scholen in opbouw vanuit hun evoluerende context een grotere rol. Pedagogisch-didactische onderwerpen maar ook de zorg en de deskundigheidsbevordering staan systematisch gepland. Het team neemt besluiten bij voorkeur in consensus, maar indien nodig hakt de directeur knopen door.
- Kwaliteitszorg** De zorg voor kwaliteit is expliciet aanwezig. De school analyseert de beschikbare outputgegevens van externe toetsen. Deze analyse bespreekt het team op een teamvergadering. Dit overleg leidde tot een bijsturing in het aanbod van wiskunde.
Enkel in De Sterre-spits kan het team informatie verzamelen over de leerprestaties in het vervolgonderwijs. De school geeft aan dat ze vooral impliciet informatie genereert door de informele contacten met de oud-leerlingen. Naast deze outcomes bevraagt de school geregeld de tevredenheid bij de verschillende participanten. De oudertevredenheidsmeting van Het Eiland zal ook in de andere vestigingsplaatsen afgenomen worden. De leerlingen krijgen inspraak door de schoolraad en de klasraad.
De kwaliteitsbewaking en ontwikkelingsdynamiek zijn een voorbeeld van goede praktijk.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.

De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam organiseert realistisch en interactief wiskundeonderwijs met een gediversifieerd aanbod aan ontwikkelings- en leermaterialen.
- Het schoolteam stimuleert de ontwikkeling en het aanscherpen van de onderzoeksvaardigheden door in te zetten op ervaringsgericht leren in een levensechte context.
- De kleuteronderwijzers organiseren een krachtige leeromgeving met aandacht voor de zelfsturing en de socio-emotionele ontwikkeling van de kleuters.
- De onderwijzers zetten activerende en coöperatieve werkvormen in die de leerlingen stimuleren tot leerlingeninitiatief en ondernemerschap.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam benut de interne expertise om te leren met en van elkaar.
- Het schoolteam benut alternatieve evaluatievormen gericht op de procesevaluatie van kennis, vaardigheden en attitudes.

Wat betreft het algemeen beleid

- De coachende begeleidingsstijl van de directeur richt zich op de competentieontwikkeling en het welbevinden van elke participant.
- Het schoolteam realiseert een grote gelijkgerichtheid in denken en handelen vanuit de freinetpedagogiek.
- Het schoolteam bewaakt de interne en integrale kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan haar planningsdocumenten doelgerichter uitwerken.
- De onderwijzers kunnen de tijd- en ruimtekaders beter afstemmen op het leerplan van wereldoriëntatie en functioneler invullen.
- De onderwijzers kunnen afspraken maken voor een vlotte en graduele doorstroming van de ene leefgroep naar de andere.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de visie van het nascholingsbeleid expliciteren in doelgerichte verwachtingen.
- Het schoolteam kan haar visie op evaluatie verder operationaliseren aan de hand van duidelijke criteria en afspraken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een complementaire samenwerking en overlegmomenten tussen alle vestigingsplaatsen kan een platform vormen voor de ontwikkeling van nieuwe inzichten en ondersteunende beleidslijnen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De school moet de verplichte bepalingen correct opnemen in het schoolreglement, met name het recht op inzage van de evaluatiegegevens van de leerling die worden verzameld door de school.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Barbara LECOQ de inspecteur-verslaggever	Brigitte WOLFF de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	